

گند شورا سچكىلارى يا قلاشپير كنده خبر اويەزك وظيفه سى نەدر؟

گندك تىكرار شورا سچكىلارى يازمىنى قاپانبا باشلامىشدر. بوتون شورا اورغانلىرىمىز بو غايت مهم زحمت ايمىدىن حاضرا نىمىقىدە درلر. بورادە بز او تشكىلات و اورغانلر ك وظيفه لرىنى تىيىن ايتىمىكەن زىادە اوز مەخبرلىرىمىزك بو بارەدە زحمت و وظيفه لرىنى كوسترمك ايتىرتىز. بللى دركە شورا سچكىلارى او وقت ياخشى كىچىر، نە وقت كە بز كوهنە شورالرك ابارمىش اولدقلىرى بوتون زحمتلىرى تىدق ق ايدىز. بو تىدق بىنى اونلرك كىچىن ايلدە كند مەخبرلر اباردىقلىرى زحمتلرك ايبى و كوتى طرفلرى، موقىت و قىقان لرىنى كوسترمك و ميدانە قوبىق بىرنىچى دىقە بزم مەخبرلر ايتىش مە. «زنگى» دە بو بارەدە خوصى ستونىز واردو. هر بر مەخبر اوز كند شوراسنك فعالىتى، موقىت و قىقانلر بىنى اساسلى قانلر ايلە يازمايدىر. بو يازلردە مەشەبە علاقىسى او لىمان اطرافلى فكرلر بىان ايتىمىكەن ماقىنامالى در. عىنى زماندا «بو كندك

شوراسى ياخشى چالشمىش. او بىرى كوتى ايشلەمىشدر دىبە كلە مسئلە قورتارماز و ايدىن، اساسلى اولماز، كند شوراسنك ياخشى ايشلەمىسى و يا اوز وظيفە سىنى ياخشى ابارمامانى ايتانلر ايلە و قىسەجە يازمالي در. اكر كند شوراسى چالشمىش، كند مەخبرى چالشمىمانك سىبلىرى كوسترملى در. مالا: كند شوراسنك سدى مى ايشلەمىش، يوقسە عضولرىمى زحمتلرە لازىمى ايتىمەشدر. كند شوراسى يوقسوللرك حالى ياخشىلاشدىرىمىكەن اوترى جدى و اساسى بر ايش كورمىشى يا يوخ؟ برە كند شوراسنك سقىلارى اونلرك ايرىجە ابارمىش اولدىقلىرى ايشلرى و قىقانلرى بارەسندە يازىلما لى در. هپ يوانئالى معلوماتلردن سوگرە كند مەخبرى كورولن قىقانلر حقتە يىكى سچكىلردە همىن قىقانلرك رفقى بارەسندە اوز فكر و تىكلقلىرى بىدە بىان ايتىمىكە چالشمالى در. كند مەخبرلىرى، ايشە كىچىكز!

گند شوراسنك بوتون شەبەلرى، مثالا: مدنى، معارف، صحىه، قورولوش، كند تصرفاتى، باردىم قومىتە و ساير شەبەلرى ايرى ايرى اوز زحمتلىرى و ابارمىش اولدىقلىرى ايشار حقتە كند خلقنە حساب وىرمەلى درلر.

موقىت و قىقانلر

قناعتلە مبارزە بى هر ىردە نظره آلمالى

14 نىچى فرقه قورولئانك ميدانە آتمىش قناعت اصولى مسئلەسى بارە سندە غزەلرەمىز ستونلردە دىقناتلە يازىلمىش ايسەدە تاسلفر اولسونكە حكومت موسسەلرى خوصىلە سياسى معارف شەبەلرى لازىمى و جەلە نظره آلمىورلر.

بو قناعت اصولنك لازىمى و جەلە نظره آلمادىقى مسئلەسە فاقىت ايجون بىلچان قضا قرمىزى كند ناچىسندە كى بر جوق ىرسز اىضافى خرىجلىرى كوسترە بىلوروز.

همىن ناچىدە بر جوق قرائتخانە كومالارى واردركە مكىتلر نىزدندە اولدقلىرى تىدق بىرەدە قضا سياسى معارف شەبەسى طرفىدن يوقسە باشقە ادارەلر طرفىدن 25-15 منات ايلە خوصى قرائتخانە كومه مدىرلىرى ساقلابورلار حالبو كە همىن قرائتخانەلر اونىزدە مكىب مدىرلىرى طرفىدن ادارە او قناراتق جماعت آراسندە ابلرى كىتمە كدە و سوادلى كندچىلر ايلە قورس لاوہ مكىتلرە دوام ايدىن متعلملرك بوش و قنلر بىنى كىتاب غزە و زور ناللار او قوماقە كىچىر بولور.

اكر مكىتلرك باغلاندىقلىرى و قنلرى نظره آيلرلرە او وقت قرائتخانەبە كلن كىمەلر اولمادىقىدن قاپادىلماسى لازىم كىيور چونكە ايش وقتى او

لدىغىندان قرائتخانەبە كلن كىمەلر كند تصرفاتى ايلە مشغول اولدقلىرىدن كندە ييلە كىمىورلر.

بن همىن ناچىدە اوج كندك قرائتخانە كوماسنك بر سەدە ىرسز اولاراتق مصارفنى كوسترمك ايتىرتىم. آردانچ، گولكند و چاى كند قرائتخانە مدىرلىرى بر ايدە 65 منات وىرلىدىكى زمان بر سە نظرىندە 780 مناتە چايتور. حالبو كە بورا دن يالگىز 360 منات وىرەرك همىن كوزلە نلن مئىت تىجەلرى الدە ايتىمىكە بر ابر 420 منات يالگىز اوج قرائت خانە كومه سندن اخذ ايتىش او لوروز.

البتە بىم بورادە كوسترمىش او لدوغم اىضافى مصارف يالگىز اوج تورك كندلرندە اولان مصارف اولما يوب بلكە بوتون جەمهورىتمىز داخلىندە كى مصارفى كوسترمىكدر. اودركە قناعت اصولنى نظره آلوب قضا سياسى معارف شەبەلر بىلە قناعت اصولنى حىاتە كىچىرن علاقه دار ادارەلرك نظردىقتى چىل ايدرك قرائتخانە كومه لرى مدىر لرى بىرە، مكىب مدىرلىرىنە ايدە IO منات وىرمىكە عەدەلرە تاپش بلماسى آرزو ايدىز.

حمىد اقدى زاده

زنگى و اهلندە شوراقورولوشى

ندەدە سيار فرقه مكىبى آچىلمى رازدان ناچىسندە اولان فرقه و كىچىلر ايتىمىكەن عضولرىنى سوادلاندىر ماق و اونلرك سياسى بىلگىلر بىنى آرتىرماق ايجون ابروان قضا فرقه قومىتەسى طرفىدن آى يازىلماق فرقه مكىبى آچىلمىشدر. مكىبە حاجى اياس، نىچلى، يوقارى نىچلى فرقه چىلرى مكىبە كلە بولرلر. اوزلرى ايسە سياسى سواددان لاپ بى سواد اولدقلىرى با قماباراق ناچى فرقه قومىتەسنىك مكىبە كلەلرى ايجون يازدىقى تىمىنامەبە عمل ايتىمەن حاجى اياس فرقه چىلردن عباس اياسوف كى اوز سىنى بى سوادلغى لغو ايتىمىكە ايتىمىن فرقه چىلردن فرقه مئىز بر نىمىت كوتورە بىلمىجىكى اوبلە دورسون كندلردە بزم سياستىزە بوبوك ضربەلر و بىررك لرى كورولمىكەدر. بو كىلر حقتە ابروان قضا فرقه قومىتەسى لازىمى اولچولر كوتورملى در.

مەخبر بىوروسى تشكىلى

ابروان قضاى رازدان ناچىسى نىيمانلى (اولوخانو) كند فرقه اوزە كى نىزدندە دىقابر ايتىك 21 نەدە II نفر دن مشكل مەخبرلر بىوروسى دوزە تىلدى. همىن بىورونك بىرنىچى دىقە اجلاسى اولدى.

اجلاس طرفىدن بىوربە بولداش عىكر رضا زاده ايتىش اولدى. بىورو وظيفەلرى بارەسندە يىكى الفبا مەركىزى قومىتەسنىك كاتىبى بولداش مصطفى حىنوف معروضەدە بولاراتق اجلاس معروضەنىك نىجەسندە آشا غىداكى قرارلرى قوبول ايتىدى:

1- بىورو «زنگى» غزەسنىك ايتىش رندە بوتون ناچىدە تىبئانندە بولونمايدى.

2- مەخبرلر بىوروسى كندلى كىلەسى مطبوعاتە باغلامق ايجون زاقاقاسيا دە چىقان غزە و زورناللرك الدە ايدىلمەسە چالشمالى در.

3- بىورونك ناچى مقياسندە اجتماعى و سياسى تشكىلاتلار نىزدندە مەخبرلر درنگى تشكىل ايدوب، بو بارەدە كى فعالىتى دوزكون ابارماق ايجون دستورالعمل كوندىلمەسنى «زنگى» غزەسى ادارەسندن خواش ايتىلى در.

4- مەخبرلر بىوروسى عضوى اولان بولداشلار اولان اوزلرى بر ايللك «زنگى» غزەسە آبونە يازىلوب اوز مەخبطە اولان بولداشلار ايدە غزەبە آبونە يازدىرىمە چالشمالىدرلر.

5- ابروان مەركىزى مەخبرلر بىوروسى ايلە بزم بىورو صىقى علاقه ساقلامايدىر.

سوگرا اجلاسندە اولان بىور عضولرى «زنگى» غزەسنىك مەخبرلر بىوروسىنە عضو يازىلاراتق اجلاس قاپاندى. بىورو عضوى

زنگى چاپنىك سول قراغى مەخكەلندىرىمك مسئلەسى بەارك ابدالرندە بىدە ابروان

شەرى زنگىنىك سىل نەلگەلرە معروض قالماسندن قورتارماق ايجون ابروان الكرومخانىك ترەسى نىلكلە زنگىنىك سول قراغى مەخكەلندىر سىكەن اوترى خلق قومىسارلار شورا سنىك مساعدىسى ايتىمىشدر. خ. ق. شوراسنك تحت ادارەسندە خوصى بر قومىسون بو اهم مسئلەسنىك تىحقىقاتەدر.

عمومىتەك استفادەسە مەخصوص تلەفون

ياقبن گونلردە بوستە تلغراف قو مىسارلى ابرواندە آبوبان كوچەسندە خوصى بر آتومات تلەفون اباراتى قوباجىدر. بو اباراندان بوتون خلق استفادە ايدە بىلەجكدر. بر دانىشما I5 قىكدر.

دواتى و ترك ايدلمش بنالردە اوتورانلر

ابروان مەركىزى اجرائىه قومىتە نىزدندە خوصى بر قومىسبا IO كو نك عرضندە شەردە بولونان بوتون دولتى و ترك ايدلمش ئەولرى و اورادە باشابانلارى تىحقىقە آلاچىدر. همىن ئەولردە اوتورماقە اولان لار حكومتە بورجلىرى بر آى نظرىندە وىرمەكلرى تىدق بىرەدە، اوتاق لار بىنى قومونال شەبەسە تسليم ايدە جىكلر.

دولتى سفورطە 2,168,000 منات حىصر ايتىمىشدر.

زلزلەدن ضرردىدە ئەولرك تىمىرى ايجون دولتى سفورطە طرفىدن لەنىنا قان مسكىلرى فوندىنە حىصر اولنىق اوزرە 2,168,000 منات سفورطە بولى دىرىلور. بو مبلغىدن 30-25 فائىقى خوصى منزللرك تىكىلمەسە و قالانىدە قواوبرايتىف و بلدىە بنا لرىنك تىمىرىنە حىصر اولناچىدر.

قرات خانە آچىلمايدىر

رازدان ناچىسنىك داخلىندە 7 پارا تورك كندى واردركە بو كندلرە قضا سياسى مەرف شەبەسى طرفىدن ايبكى قرائتخانە كوماسى آچىلمىشدر. بولردن بىرى اولخانلو دىكرى ايسە حاجى اياس كندلرندە ايدى. نەدندە قضا معارف شەبەسى تورك زحمتكش كندچىلرە ايبكى قرائت خانە كوماسىنى چوق كوروب حاجى اياس كندندە تى قاپانمىشدر. شمدىبە قدر قرائتخانە ايلە مشغو لىت ايدىن كىلر شمدى بوش وقتلر بىنى چاى خانە و بو كىبى برلردە كىچىر بولر.

حاجى اياس كندندە بولنان قرائت خانەنىك تىكرار آچىلماسى قضا سياسى معارف شەبەسنىك تىبئانندە اولاجاغى ظنندە بىز.

ع. ا. زىنالوف

كند مەخبرى يىكى سەبەبە گرديك اوز وظيفەلرە تازە قوت ايلە باشلا. سەبەبە باشى هر بر مەخبرك و بىلىك صاحىبى بولداشك حساب وىرمك زمانى در.

نىيمانلى كندندە ابارىلان زحمتلر اولخانلو كندى حال حاضردە رازدان ناچىسى تورك كندلرى آزا سندە مدنى بر كند سايماق اولار. بورادە كى كندلرك باشايشى قومشو كندلردن اولدقجە باخشىدر. لاكن بو ابللرى بامبوقلارى چور خستەلنى و شاختە وورماسى كند تصرفاتە اولدقجە ضربەلر ايتىرىمىشدر.

اولوخلى دە فرقه اوزە كى I921 نىچى ايلدن تشكىل اولونمىشدر. او زمانلار اوزە كى 35-40 نفرە قدر عضو و نامزد واردى او زماندن ايتىدىبە قدر اوزەك اولدقجە لازىمى ايشىلر وىرمىشدر و بابانچى اولان عضولرى دە اوزە كند چىقارمىشدر. سوگ وقتلردە اوزە كى مەقدارى آزا لىماغە باشلامىشدر سىبى ايسە اوزەك سياسى سوادجە يارىم سوادلى و بى سواد اولمالارندىر. فرقهبە كچىك ايجون اوزە كە بر جوق عرىنلر وىرىلمىشدر.

لاكن فرقه اوزە كى بو بارەدە ايش ابارە بىلمە بولر. بىطرف كندللىرى فرقهبە چىل ايتىك و فرقهنىك يوقسوللار آراسندە نفوذىنى قالدىرىمق ايجون فرقه اوزە كىك فعالىتىك جانلاندىرىلماسى و باشى كچىش جوانلرك ايتقىلر بىلە بوقسول و اور تاباب كندلرك ايتقىلر بىنى فرقهبە كچىر مك بارەسندە چالشماسى كوزلە بوروز.

يىكى الفبا جىمەسندە

ارمنستان يىكى تورك الفبا قومىتە سنىك تىبئانلە كند شورالرى ايشلرى جانلاندىرىمق مەقصدىبە مەركىزى اولخانلى دە اولق اوزرە 43 نفر دن عبارت اوج آبلق بر قورس آچىلمىشدر. بو قورس يانوارك برندن آچىلماچىدر. حال حاضردە قورصدە اوقوماق ايجون 35 نفر آدىنى يازدىرىمىشدر. قورس دن چىقانلر كندلردە كى اجتماعى تشكىلاتلرك ايتقىلر بىلە وىرەرك ايشلرك جانلانماسە سبب اولماچىدر. قورسك هر بر خرىجى قومىتە طرفىدن وىر بىلمىكەدر. يالگىز بر قىقانق وارسە اودە اوزاق كندلردن كلن بولداشلرك ياتماق بىرلىنىت اولماسى در ياتماق بىرىدە دوزلەسە قورسك قىقانق قالدىرىلمش اولماچىدر بىرلى حكومت بو ايشە اهمىت وىرمەلدىر.

خرىقانلق ايلە مبارزە بى دوام ايتىلى

جوابه جواب

مەخترم «زنگى» نىك سوگ 50 نىچى نومروسندە بولداش عزيز كرىموف «ياندان باخان» جوبا ديور كە اوزى قىطبا خولىقانقلە علاقىسى اولماشدر، من سوا اوزىنىك آدىنى خولىقانقر صىرەسە كىچىرىشم و سوگرا بىنى اوز يازدىقلىرىمى كىرو لىماغە دعوت ايدىر، عكىسى تىدق بىرەدە مئى مەخكەبە وىرەجىكلر.

بونىلە يازوب بىان ايدىرم كە، من قىطبا سوزبىمى كىرو آلمان، و بولداشك بو مسئلەبى مەخكەبە وىرمەسنى آرزو ايدىرم.

ياندان باخان

فرقه قومسول هياتى

بولداش - آشود اوھانسيانك معروضهسى دولايسيه ا.ل.ق.ك.

اتفاقي مركزى قوميتەسى پلەنومنتك قطعنامەسى

ا. ل. ق. ك. اتفاقك مركزى قوميتەنك 4 نجى پلەنومى، 15 نجى فرقه قونفرانسى و قومونىست بين المللك اجرائيه قوميتەنك 7 نجى كيش پلەنومى بكونلرى بارەسندە بولداش آشود اوھانسيانك معروضهسى ايشيدەرك تامايە همفكر اولاراق اولارلك قرارلرني سلاملامكلە برابر عيني زماندە آشاغيدە كيلرى قيدايديور:

14 نجى قورتايدن سوگرا 15 نجى فرقه قونفرانسى مخالفلر بلوقك لەنين عليئەدە كى فراقسيون عملياتى محكوم ايدرك عيني زمان قيدايديور كە، مخالفلر بلوقى اولكەمزدە سويليزم قورماق امكاته و اوزاق كورنيلرني اعتقاد ايتيەرك و اقتصادى انكشافمك بوللارني ياگلش بر صورتلە حل ايدرك، اوقتيابر انقلابك سوياسست طبعيتى شەبە آلتەدە قومباقلە سويال دەموقرادا دوغرو تعميل ايتمكەدەر. بوندان او حاصل اوليور كە مخالفلر اولكەمزدە سوياليزمك غالبىتى ممكن سايمورلر، بر نظريە كە لەنينيزم ابلە هيچ بر علاقەسى يوقدەر.

هم 15 نجى فرقه قونفرانسندە و هم قومونىست بين المللى پلەنومندە مخالفلر بلوقى عموم اضافك ق. فرقهسى و قارداش قومونىست فرقه لرى طرفدن قلمى ضربه راست كلەرك مطلوب اولدى. قومونىست

زنگوزو قضاىندە فرقه ايشارى

25 دىقباردە قضا فرقه قوميتەنك آلتىنجى قونفرانسى مركزى فرقه قوميتەسى كاتى بولداش بريم باقونىك سدارتلىكى ابلە آچيلدى.

قونفرانسك مذاكرە بوميسى: مركزى فرقه قوميتەنك معروضهسى، قضا فرقه قوميتەنك معروضهسى، قضا اجرائيه قوميتەنك معروضهسى، همكارلار اتفاقى كاتىبك معروضهسى و جارى مسئلە.

آغابادا فرقه مكاتبى

نويابر آينك 20 سندە آغابادە فرقه مكاتبى آچيلاراق باقبن كونلردن كچلر اتفاقى عضولرى كلوب درسە دوام ايدىلر.

آنچاق مكاتبك دوامى مدتلك ايكي آى اولماسى سببيلە كچلرمر برشنى لدە ايدەيلمەيەنكلردەر. اكر مكاتب مدنى ماى آتە قدر دوام ايدرسە بر چوق بگى ايشچيلر حاضراش اولارز ظنتەدەز.

اشبو مكاتبك ماسە قدر دوام ايتەسى ايچون مركزى فرقه قوميتە سبلە تورك شەبەنك تشبائتى بىكلوروز.

كچلرە رەبىرلك لازمدر. باسار كچلر ناھيەنك كوگچە

1927 نجى ايلدە ارھنستاندە بايرام و استراحت گونلرى

ا. س. ش. ج. حدودلرى داخندە 1927 نجى يلدە بايرام و استراحت گونلرى بارەسندە خلق قوميسارلار شوراسى آشاغيدە كى گونلرى بايرام و علاحدە استراحت گونلرى اعلان ايتمشدەر.

- 1 - يانوارك برنجى گونى - - - - - يىل باشى
- 2 - يانوارك 6 - - - - - علاحدە استراحت گونى
- 3 - يانوارك 22 - - - - - بولداش لەنينك و 1905 يانوارك گونى
- 4 - مارتك 12 - - - - - مطلقيتك دوربلمسى گونى
- 5 - مارتك 18 - - - - - بارس قوموناسى گونى
- 6 - مايك 1 - - - - - بين المللك گونى
- 7 - ايونك 27 - - - - - علاحدە استراحت گونى
- 8 - ايونك 11 - - - - - علاحدە استراحت گونى
- 9 - ايونك 25 - - - - - علاحدە استراحت گونى
- 10 - آوقونك 8 - - - - - علاحدە استراحت گونى
- 11 - آوقونك 29 - - - - - علاحدە استراحت گونى
- 12 - سئتابرك 20 - - - - - 26 قومونارلارك گونى
- 13 - نويابرك 7 - - - - - پرولەتاريا انقلاب گونى
- 14 - نويابرك 29 - - - - - ارھنستانك شورالاشما گونى

خصوصى بايرام گونلرينك اولكى گوتتە دولتى اجتماعى بوتون موسە لردە زحمت 6 ساعدر. علاحدە استراحت گونلرك اولكى گونلردنە ايسە زحمت ساعترى اختصار ايدىلمز.

كندچى و فملە مخبرلرى، مكاتب، قابوب، قرا تخانە، زاوود و موسسە دىوار غزتەلرى هيت تحرير بەلرى آپاردىنك زحمتار و غزتە كرك گيدىشائى بارەسندە ايلك اول اوزىگىزى سبچنارە و سوگرە غزتەمزە معلومات وىرىگىز.

خارجى ئولكەلدە

ايدوادە فاشيستلرگ قومونىستلرە قارشو ظلملرى

شورالار اتفاليە لەستان آراندە بولونان بو خبردا ارلكەدە كچن هفته داخلى بر اختلال ابلە حكومتدە دكيشكلك اولدى.

سويال دەموقراتلرگ اندە بولو نان حكومت، (ھانسى كە سوگ زمان لردە شورا اتفاليە بى طرفلك معاھدەسى باغلامشدى) بو اختلال تييجەسندە فاشيستلرگ انە كچدى. بو فاشيستلر فملەرايبلە انقلابك الكفا دشملرى او لوب ليتوانك شورا اتفاليە باغلامش اولدىنى دوستاق عقيدەدە قنا نظر ابلە باقار و حكومتك باشنە كچدىكلرى كچى قومونىستلرە قارشو دھشترلى بر تعقيات و ظلمە باشلامش. چوق لرى ددرست ايتمش و 4 ىدە كوللە لەمشلر.

ليتواندا كى فاشيستلر قايتالىست او لكەلرندە كى فاشيستلرگ بر شەمسى و خصوصيلە انكلترەنك الك آنچاق آلتلرى اولوب، شورالار اتفاقك حدودندە بولە اختلال چقاروب دھشتلى تەرورە باشلامشدر.

فاشيستلر قومونىستلرە قارشو اوز وحشيانە حر كلرنى حقلى چقارتىق ايچون ميدانە بر طاقم يالان خبرلر آتمشلر گوبا قومونىستلر ليتوادا عصيان و انقلاب قالدېرمغە حاضرا نيرمش، البتدە بو خبرلرگ اساسى يوقدەر.

قومونىستلرگ كوللەلەنمەسى بوتون ليتوا فملەلرندە بويوك ناراضىق حاصل ايتمشدەر.

قومونىترن (قومونىست بين المللى) بوتون دونيايە خطاب نشر ايتدىكى بر چاغيريشدە ليتوا فاشيستلرگ و حكومتك سخته سياستە و ديشارىدن دوستاق كوستروب كيزيلجە شورالر اتفاليە قارشو حاضراشمش اولدقلىنى قيد ايدىر.

چاغيريش بوتون دونيا فملە و كندچلرنيە تسيە ايدىر كە دونيانك آساشنى اخلال ايتەمە چالشان فا شيستلرگ حر كلرنى قارشو اوياتق بولونونلر.

زنگى نك

1927 نجى ايلك آبونەسى آچىلەمشدەر

“ قومونىست ”
باكودە گونەدەك بويوك اورغان

“ يىشى فكر ”
تفليسە گونەدەك بويوك غزتە

« ملا نصرالدين »

هفتەلك ژورنال

تازە ايلدن نومروسى 15 قىلدەر. غزتەمزى داغىدانلردن آتايلىر.

قاردينلر هياتى

چادرا دىنى بر مسالە اولاماز عصرلرچە قارا چادرا آلتندا ايلگە يەرك زەليل، سفيل عمر سورمكە محكوم ايدىلن قادين كلەسە اوقتيابر انقلابى نھايت وىردى. اوقتيابر انقلابى بندن اول قادينلر دارسقال اوچوروملى بر ميدانە ايدى شەر قادينلرى آنچاق ئەودە ذوق و ذىت اشياى اولاراق ياشاماغە مجبور اولدىنى كىي، كند قادينلريدە مالدارق و زراعت ايشلر ندە استحصالات حيوانيە درجەسندە چالشدېرماقدا ايدىلر. بولە ياشاماغە سبب البتدە چوق چوقدەر. بو سببلك اڭ اوستونى او زمانكى حاكم مطلق حكومتك بوروتدىكى سياست ايدى.

اكر چادردە مسئلەسە كلەجك اولورساق، تورك خلقى اكرآ چادرا نى دىنى مسئلە ابلە علاقەدار ايتمكە چالشىرلر لاكلن كيش كلەمز دو شونەلدىر كە اورتوك دىنى مسئلە او لمايوب عادتي در. چونكە دىنى مسئلە اولمش اولما ايدى؟ دىنى داھادا بئسەمش اولان لركى قارداشلارمز دادا بو عادت و عنعنات اولاردى چونكە بونلاردە توركدلرلر. بونلار يلكە خوجالرى اقدىلرى وار بونلار دە بزكى عرب ادبياتى، عرب مو هوماتى، عرب قومى تاثيرى آتتدا ياشايان بر قومى دى. ايشە چادراك عادتي بر مسئلە اولماسى بونلردن آيدىن اولور.

انقلابدن سوگرا قومونىست قرقەسى رەبىرلىكە كيش قادين كلە سنە وىرلن بىگلرچە بىگلكلردن ارمنستان مقياسندە ياشايان تورك قادين لارى لازىمچە استفادە ايدەيور. بونك اڭ جانلى سببى ضيالى قادين (خصو صيلە معلمە) لرمزك ايشلرە سويوق باقما لارى بوزندەر.

حال حاضردە ابرواندە كى معلمە لرك 99 فاضى چادرا آلتندا درس وىرورلر. البتدە اولارلك تشدېرىكلرى جوانەلردە او روحدە، مسلكدە اول جفتە هېچدە شەبە ايدىلمز. لاكلن محيظك طلىي، انقلابك نمرەسى، لەنينك وصيتلرى بوندانمى عبارت ايمش؟ البتدە يوق.

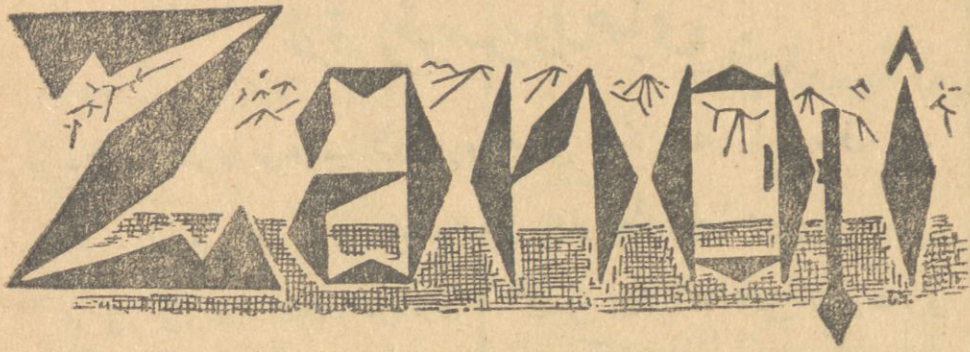
چادرا و معلمەلرمز خصوصندا حكومتلرگ قلمى قرارلنى حياثە كچيرمك لازمدر. چونكە كلەجكە كنج نسلە بويوك ضربه كيش داھا وقتى كىچمش عنعناتلرى بردفەلك سيلوب آتماقك وقتى چوقدان چاتدېغنى اونوتمايگىز!

انقلاب ساپەسندە آلدېفكر حقلرى تمامى تامانە بئسەبەرك ايتشارنە اقدام ايدىگىز. ايشە كيش قادين كلەسى اوزرىگىزە دوشن بويوك وظيفەيى اونوتىاراق ار ككلر كىي تاريخى وظيفە گزى ايفا ايدىگىز.

فملە كندچلر ابلە چىكن-چىكە جهان انقلابى بولندا پارلاين.

قاسم نرسەچايلى

هېئت تحريريە



HƏFTƏLİQ KƏZETƏ

Abyna kiməti: 1 illij-2r. 1 ajlıq-2ok. 6 ajlıq-1 » təq nys. 5 » Zəhmətqəzlərə və firkəyə ajid jazılar kəbyl olynır.

Adres: Erivan. Apovjan quçəsi E. K. (b) F. M. Komitə turq əbəsi Telefon № 254 Təvziat əbəsinin adresi: Apovjan q. № 8 Telefon № 272

2-nci devam ili № 1 (51) 7 janvar 1927 il Cumə

QƏND ƏYRA SEÇQİLƏRİ JAKLAZIR QƏND MYXBİRLƏRİMİZİN VƏZİFƏSİ NƏ DUR?

Qəndin tiqrar əyra seç-ni qəstərməq və mejdane qiləri barəsində kampanja kojmak birinci dəfə bizim bəsləmişdir. Butun əyra muxbirlərimizin işi dur-organlarımız by gajət mu- «Zənəq»də by barədə xisysi humm zəhmətə imdidən sityndimiz var dur. hər bir hazırlanmaqda durlər. By-muxbir öz qənd əyraları-radə bir o təşqilat və or-nın fə'alijjəti, muvafikijjət ganların vəzifələrini təj'in və noksanları əsasli faktlar etməqdən ziyadə öz mux-ilə jazmalı dur. birlərini by barədə zəhmət By jazılərdə məsələyə və vəzifələrini qəstərməq ə'lakəsi olmajan ətrafli fi-qirlər bəjan etməqdən sa-kınmalı dur ə'jni zəmanda

Bəlli dur qi. əyra seç-qiləri o vakt yaxsi qeçər by qəndin əyrasi yaxsi çə-nə vakt qi biz qəhnə əy-lizmiş, o birisi qəti izlə-raların aparmış oldıqları mis dur deməqlə məsələ butun zəhmətləri tədkik kyrtarmaz və ajdın, əsasli edəriz. By tədkik ja'ni on-olmaz, qənd əyralarının yax-ların qeçən ildə qənd my-zi izləməsi və ja öz vəzi-bitində apardıqları zəhmət-lərin eji və qəti tərəfləri, sbatlar ilə və kısaca jaz-myvafikijjət və noksanları-malı dur. Əqər qənd əy-

rasi çaləmişsə, qənd mux-biri çaləmmamanın səbəb-ləri qəstərməli dur. məsələ: qənd əyrasının sədrimi iz-ləməmiş, joksə uzvlərini zəhmətlərə lazımı istiraq etməmişlər.

Qənd əyrasi joksylla-rın halını yaxşılaşdırmaq-dan ətri ciddi və əsasi bir iz qərmizmi ja jok? Birdə qənk əyralarının seksijala-ri onların ajrica aparmış oldıqları izləri və noksan-ları barəsində jazılmalı dur.

Hər by isbatlı mə'ly-matlardan sonra qənd mux-biri qərilən noksanlar hak-kında jeni seçqilərdə həmin noksanların rəfi barəsində öz fiqr və təqliflərində bəjan etməqə çaləməlidir. Qənd muxbirləri! izə qeçiniz.

NƏRİMANLI QƏNDİNDƏ APARILAN ZƏHMƏTLƏR

(Firkə həjati)

Ylxanlı qəndi hal ha-zirdə razdan nahijəsi turq qəndləri arasında mədəni bir qənd sajmak olar. By-radaqlı qəndlilərin jazajızi komisi qəndlilərdən oldyk-ca yaxsıdur, laqin by illəri pambykların çor xəstəliqi və saxta vıyması qənd tə-sərrufatına oldukca zərbə-lər endirmişdir.

Ylxanlıda firkə əzəqi 1921-ci ildən təşqil olyn-myşdur. O zamanlar əzəq-də 35 - 40 nəfərə kədər uzvy və namizəd vardı o zamandan indijə kədər əzəq oldykca lazımı izci-lər vərmişdir və jabançi olan unsurləridə əzəqdən çıkarılmışdır. Son vəkiltə-rdə əzəqin mıkdarı azal-maga bəsləmişdir səbəbi canlandırmaq məksədilə

isə əzəq uzvylərinin sijasi səvadca jarım səvadlı və bisəvad olmalarındandır, firkəyə qeçməq için əzəqə bir çok ərizələr verilmiş-dir. Laqin firkə əzəqi by barədə iz apara bilməjur. Bitərəf qəndliləri firkə-jə cəlb etməq və firkənin joksyllar arasında nıfyzini kaldırmaq için firkə əzə-qinin fa'lijjətinin canlandı-rması və jaslari qeçmiş civanların aktifləri ilə jok-syl və ortabab qəndlilərin aktiflərini firkəyə qeçirməq barəsində çaləmasını qəz-ləjyiriz.

JENI ƏLİFBA CƏBHƏ SİNDƏ

Ermənistan jeni turq əlifba komitəsinin təşəbbu-by izə əhəmiyyət verməli-dir.

FIRKƏ HƏJATI ERMƏNİSTAN XİRDƏ MİLLƏTLƏR FƏ'ALLA-RLIĞI MUZAVİRƏLƏRİ

27 nci il Janvar ajlının qənis muzavirələr çağırələ 5 indən 15 nə təq butun cakkur.

Ermənistanda xırda millət-lərin (Turq, Rys, malakan, və qurd-jezid.) Firkəvi və bi tərəf fə'allarından ibarət z. qənd 3. Erivan.

1927-nci il için

«DAN JİLDİZİ»

Ajlık ədəbi, elmi, ictimai, əəqilli zırnalıqın abynə dəftəri açılmışdır.

«DAN JİLDİZİ» jeni əlitba və sadə xalk dili ilə Qırcustan və Ermənistan jeni turq əlifba komi-tələri tərəfindən Tiflisdə nəşr edilir.

«DAN JİLDİZİ»nin hər numrəsində 3-4 orzinal və tərcümə ədilmiş əəqilli heqəjələr bırxılır.

«DAN JİLDİZİ» öz məraklı mundəracatı, dun-yanın hər tərəfində vak'ə olan muhum qeşflərdən, elmi, texniki jeniqliklərdən xəbər verdiji için, turq fəhlə və qəntilərinin, ziyalıların səvdiji və məraklan-dıqları məcmyə olmyədir.

«DAN JİLDİZİ» öz mundəracatı, əəqillərin və texnikası ilə butun okycyların rəğbətini kazanmışdır.

«DAN JİLDİZİ»na abyna jazılmak olar: İrəvan-da J. T. Ə. Ermənistan komitəsində.

«DAN JİLDİZİ» əldə satılır: Zakafkasja kəza-larında «Zarja Vastoka» kəzetəsinin butun əb'ələrinde. ABYNA ZƏRTLƏRİ:

Uç ajlıqı 80 kəpiq. Altı ajlıqı 1-m. 50 k. İllij 2-m. 80 kəpiq. Təq nusxəsi hər jerdə 30 kəpiq.

Адрес: Тифлис, ул. Махарадзе №3 Ред. журнала «ДАН-ИЛЬДИЗЫ»

1927-nci il için

«JENI JOL»

Qundəliq bejuq turq kəzetəsinin abynəsi açıl-mışdır. Dunja hadisələri hakkında hər qun mufəs-səl xəbərlər verir. Qundəliq səjasi, iktisadi və ictimai məsələlərə dair məkalələr dərc edilir:

1 ajlıqı 1 m. 6 ajlıqı 5 m. 50 k. 3 ajlıqı 2 m. 75 k. 12 ajlıqı 10 m.

Kızıl əsqərlərə, muəllimlərə, tələbələrə və 5-nci dərəcəyə kədər mə'az alanlara ajda 50 kəpeq.

ADRƏS Baqy: Kommynist quçəsi № 11-13

İrəvanda: Ermənistan jeni turq əlifba komitəsində abynə kəbyl ədilir. (Nalbandijan quçəsi №62 Xəlk mə'arif komisarlığı binasında.

کند شورالاریله محاورات و محررات تورک دیلی ایله اجرا اولونماقدهدر. بوسته تلفون ترقیاتی ایروان-باش کونی، ایروان قمرلو -بوپوک وییدی تلفون خطی تماما تعمیر ایتدیریلوب، بو خطلر اوزرینه مسمکمل تلفون محاوراتی باشلامشدر.

تورک دیلینک باش کونیله حیاته کچیریلمه سی باش کونی ناچه خلقنک 19 قا نسی تورکر تشکیل ایتدیکنده، همین ناچهده دولتی قانون موجینجه تورک دیلی جاری اولماسی لازم کایر دی. بونک ایچون ناچه مرکزنده تورک بوقالتلر ایشه باشلامش و تورک

بری روم مکتبلیرى در. بوتون بو مکتبلرده دوام ایندن متعلملرک عددی 18.079 اولمشدر. معلملرک عددی ایسه 760 او لوبدر، هانسیلردن قومونست فرقه عضوی 13، نامرد 8 در، قومومول عضوی ایسه 20 در. قالانلار بی طرفدر.

درجه لی، 15 دانه بدی ایملک، 3 عدد 2 نجی درجه لی، 3 اوشاقلار ناچه سی و بر عدد کند تصرفات مکتبی، که جمعا 126 مکتب مو جود اولمشدر. بو مکتبلردن 9 ی ارمنی، 25 ی تورک، 5 ی روس و 4 ی آسوری و

ایروان قضاستنده مکتبیلرک کید یشات و انکشافی ایروان شهر و قضا معارف شعبه سنک ایملک آتچوتی موجینجه ایروان شهرنده و قضاده کچن 25-26 تدریس اینده 104 دانه برنجی